

ра, поради тези причини Годишникът „не може по никакъй начин да задоволи амбицията на Дирекцията на статистиката и да я накара да мисли, че тя е достигнала да направи от него огледало на социалния, стопанския и културния живот на Царството“. Самокритично са посочени тези недостатъци, които му отнемат качеството на подобно огледало. Недостатъците се състоят във: 1) празнотата на цели отдели; 2) недостатъчното развитие и изчерпателност на цифрите в други отдели и 3) непълната рационалност и системност в израза на данните в трети отдели.

Статистическата информация, поместена в Годишника, е от три основни източника: 1) официалните публикации на Дирекцията на статистиката; 2) официалните публикации на другите държавни и обществени учреждения и 3) архивите на тези учреждения. Данните от първия източник са изложени подробно поради разбирането, че тъй като това е първи годишник, всичко публикувано в него не е излишно. Материалите от втория източник по думите на Кирил Г. Попов са „нехармонично развити“, а материалите от третия източник носят характер „повече на случайно поместени данни“.

Независимо от изброените недостатъци Дирекцията на статистиката се решава да публикува Статистическият годишник с пълното съзнание, че излизането му в този вид е една „наложена необходимост“. С издаването на Статистическия годишник Дирекцията на статистиката цели и „...да създаде

атмосфера за самия Годишник, понеже разчита чрез него да предизвика и установи практиката да се започне да се прави статистика в много такива области, където досега не се е помисляло за това, и да подтикне към развитие и рационализиране на статистическите наченки там, където зародишното състояние на статистиката се е смятало досега за единствено нейно състояние“.

Прави впечатление фактът, че още преди повече от 100 години българската статистика е използвала широко модерните днес административни източници на данни. В Годишника са намерили място статистически данни от 17 министерства, ведомства и други институции.

Мечтата за Годишника намира практическа реализация след обявяването на независимостта на България, провъзгласена на 22 септември 1908 г. Публикуваните статистически данни за 1908, 1909 и 1910 г. в първия и следващите годишници наистина са огледало на цялостното състояние на Царство България.

Структура на Годишника

Публикуваните статистически данни за България са структурирани в три големи области: Територия и население; Стопански живот; Политически и културен живот.

Първата област се състои от 6 раздела:

I. Географическо положение, граници, повърхнина на Българското царство. Данните за този раздел са предос-